

Dan vojne.

V naši okolici raste mnogo sadnega drevja.

V bližini imamo banane, papaje, mange, pomaranče, kokose, palme, polne orehov. Spodaj, v senci džungle rastejo koreninice manjoke in patatov.¹ Živeža imamo v obilici.

Zaradi tega nas zavidajo naši sosede.

To so — objestni in nadležni »Dolgi gobci«.² Nič boljše od teh niso — rjave opice, ki venomer vpijejo in lajajo. Malo dalje stanujejo prepirljive črne opice z belimi lasmi okoli obraza. Ponašajo se s svojimi dolgimi, belimi repi.

Vedno napadajo te opice naše banane. Naši brambovci jih morajo odganjati.

Posebno nam nagajajo »Dolgi Gobci«. Vedo, kdaj hodimo na breg reke. Vpadajo v naselbino, kradejo po shrambah in raznašajo naše kočice.

Danes so se vse dogovorile in začele trgati naše banane in pomaranče.

Vse, kar je živelo, se je vrglo, da bi odbilo napad.

Vendar nas je bilo premalo.

»Striček« je to uvidel in naglo izginil. Vrnil se je takoj. Imel je na sebi rumeni klobuček, rdečo suknjico z zvončki in modre hlačice.

To pa ni bilo še vse!

V roki je imel debelo gorjačo in je mahal z njo na vse strani.

Z velikimi skoki je planil Ori-Ori k napadalcem. Zvonil je, kričal, žvižgal in silno mahal z gorjačo.

»Dolgi Gobci«, a za njimi druge opice so začele bežati, čim so ugledale čudovito postavo. Kričale so na vse grlo, piskale presunljivo in se zvijale, se je listje z vejicami vred sipalo z dreves. Napadovalci so v strahu popadali na zemljo. Sedali so v grmovje, ječali in škropotali

¹ Rastline, ki imajo v svojih koreninah mnogo skroba kakor krompir.

² Opice babuinke.

»Striček« jih je podil do konca gozda.

Na pogonu je naletel na veliko rjavo opico, jo učesnil z gorjačo po kosmati buči in jo pahnil z drevesa. Naposled je vso sodrgo pognal na savano.¹ Tedaj je splezal na vrh drevesa. Del je prst v usta in zažvižgal, da nas je kar trgalo po ušesih. Kričal je in smejal se je zmagonosni Ori-Ori na vso džunglo.

Vsi so se zahvaljevali »stričku«. On pa se je smehljal in dejal:

»Častitljivi Rru, ukazal si mi uničiti obleko? Vidiš, kako nam je koristila!«

Aha! Zdaj začenjam razumevati, zakaj me Ori-Ori uči svojih zabavnih umetnosti.

Utegnejo mi še koristiti v življenju.

Dan neuspele hvaležnosti.

Zelo ljubim »strička«. Dober je zame in naučil me je vsega, kar sam zna. Pravi, da znam že celo bolje nego on. Zelo ga ljubim!

Hotela sem mu storiti prijetnost in se mu oddolžiti.

»Ori! Ori!« sem zaklicala. »Naučila te bom pisati!«

Vzdihnil je in se zamislil.

Črez hip pa je dejal:

»Prepozno, otrok moj, škoda! Zelo mi je žal! Lahko bi bil opisal zanimive prigode. Sedaj pa sem prestar za to...«

»Naučim te jaz!« sem ponovila.

»Nikoli!« je zašepetal. »Znam razne umetnosti, a za šolo nimam glave. To je treba začeti že v mladosti... Ti si hčerka voditelja in zadnja v družini... Moraš znati pisati. To je tvoja dolžnost. Ti bi lahko napisala zgodovino našega narodiča.«

¹ Step, porasla z visoko travo in polna gajev.

»Pisala bova skupaj!« sem silila vanj.

»Ne! Jaz tega ne zadenem, mala Ket!« je dejal. »Jaz ostanem neuk do svoje smrti...«

»Kaj je to smrt?« sem vprašala začudena.

Zamislil se je in tiho odgovoril:

»Ne vem...«

»Morda pa veš, le povedati nočeš?« sem vprašala, zroč mu v oči.

»Hotel bi razložiti, pa ne znam,« je odgovoril. »Vidiš, moja mala Ket, samo enkrat sem čutil, da stoji nekaj zraven mene. Ničesar nisem videl. Samo razumel sem, da je to smrt...«

»No in potem — govori!«

»Bil sem takrat v velikem mestu nad morjem... Zbežal sem od lajnarja in sem se skrila v strahu na bregu. Našel me je neki človek in me vzel s seboj. Dolgo smo plavali. Ko smo prišli na breg, sem zopet ušel... Iskal sem vas v džungli in — našel, to je bilo takrat, ko sem prišel sem, Ket...«

Vendar nisem razumela, kaj je to smrt...

Povedala sem to »stričku«.

Nasmehnil se je in dejal:

»Vidiš, kako neumen šimpanz sem jaz. Nič ne znam razjasniti. Nikoli bi se ne naučil pisati.«

»Striček« je postal žalosten.

Meni je šlo tudi na jok. Ne vem — zakaj.

Zato, ker se nisem mogla oddolžiti Ori=Ori=ju? Ali zato, ker se ni hotel učiti? Morda so me pa užalostile »stričkove« besede?

Ne vem... Do večera sem bila zelo žalostna.

Dan Ngu=Nguja.

Ngu=Ngu je eden najstarejših šimpanzov naše naselbine. Lasje okoli nagubanega obraza in na vratu mu že sive. Je zelo resen in do stojanstven.

Mi mladi — spoštujemo starce. Poslušamo pazljivo, kaj govorijo. Umikamo se jim s poti. Nikjer jim ne delamo sitnosti. Ne zasramujemo jih nikdar. Kadar so v naši družbi, molčimo.

Vsi spoštujejo Ngu=Nguja. Celo atek Rru, vodja šimpanskega rodu, se posvetuje z njim.

Le Ori=Ori ni ljubil starega, modrega Ngu=Nguja.

Često sta se prepirala med seboj.

Danes sem slišala razgovor, ki ga nisem razumela.

»Glavno je — pretkanost, spoštovani Ngu=Ngu!« je dejal »striček«.

»Pretkani so šakali, papige in kače — to ni nobena umetnost!« je odgovoril starec. »Glavno je — plemenito življenje, Ori=Ori!«

»Kakšen okus ima to plemenito življenje?« je vprašal »striček«.

»Ne norčuj se!« ga je opomnil starec. »Ti veš, o čem govorim. Delaš se le neumnega...«

»Ne vem,« ga je dražil Ori-Ori. »Res ne vem.«

»Pretkanost, to ni nič posebnega. Če umre šimpanz, z njegovo smrtjo umre tudi pretkanost. Plemenito življenje pušča za seboj slede za vedno... Tenki bambus gine brez sledu. Baobab, dasi obnemogel, stoji dolgo let sredi zelenih, mladih dreves...«

Ori-Ori je molčal.

Ngu-Ngu je nadaljeval:

»Plemenito živeti se pravi, nikomur ne storiti krivice, ne pozeleti tujega, ne se bati, žrtvovati življenje za obrambo drugih...«

Ori-Ori je venomer molčal in premišljal.

Častitljivi Ngu-Ngu je čakal.

»Pretkane so... papige...« je odgovoril Ngu-Ngu...

Črez hip je »striček« tiho zažvižgal in vprašal:

»Ali se spominjaš zadnje vojne z »Dolgimi Gobci«, častiti Ngu-Ngu?«

»Uhu...« je zamrmral starec.

»Povej mi zdaj!« Takrat bi se bil lahko vrgel na sovražnike in poginil, braneč naš rod. Ali nazivaš to plemenitost? Ker sem se preoblekel, nisem poginil sam in sem rešil vse. To je pretkanost! Kaj ni bolje?«

Ori-Ori je začel gosti, pametno mežikajoč z očmi.

»Tvoj čin je boljši!« je pritrdil Ngu-Ngu. »Bil je pretkan in plemenit!«

Ori-Ori je poskočil na vejo in radostno zažvižgal.

Poslej ni več dražil starčka in se ni več prepiral z njim.

(Dalje.)

